

అపస్వరాలు

పంపటి పిల్లాణ్ణి పక్కలో చూచినా శాంత మృగి ఆదివారం అమావాస్యరోజున పుట్టాడనే అసంతృప్తి మాత్రం పోనేలేదు. పరంధామయ్య పరమానందం పొందుతూ భార్య ఆసంతృప్తికి కారణం తెలిక “ఏం” అన్నాడు?

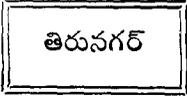
“పచ్చిదొంగవుతాడుట!” అంది శాంతమ్మ పురిటి మంచంమీద పడుకునే.

“ఘీ! ఎవరుచెప్పారు? బంగారంవంటి కొడుకుని చూచి సంతోషించక దొంగవెధవవుతాడంటావేమిటి?” అన్నాడు.

“పోనీ నక్షత్రమైనా మంచిది గాదు” అంది శాంతమ్మ మళ్ళీను.

“అసలు నీకు తెలియని అమావాస్యరోజున పుడితే రాజభోగం ఆనుభవిస్తారుట” అని సమర్థించాడు పరంధామయ్య.

దోష పరహార్యం శాంతమ్మ శాంతిచేయించింగాకా పూరుకోలేదు. భార్యపోరు, ఆమె తల్లి పోరుపడలేక

పరంధామయ్యగారు గూడా శాంతి బాగానే జరిపించారు. ఆయనకి పిల్లలంటే అమిత ప్రేమ. మూడు కాన్పులకీ ఆడపిల్లలే పుట్టారు. అయినా అంతగా విచారించలేదు. ఏదో అసలు సంతతంటూ కలిగిందని. కాని ఆ ముగ్గురూ నెలల్లానే చనిపోయారు. చివరికి గోపీమాత్రం మిగిలాడు. తరువాత కాన్పు ఇది. అంచేత పరంధామయ్యకు ఇద్దరి కొడుకులమీదా ప్రేమ ఎక్కువే. దానిమొందు అమావాస్యలూ, ఆదివారాలూ లెక్కలానికి రావు.

శాంతమ్మ శాంతిచేయించి దోషాన్నయితే తొలగించగలిగింది గాని తన మనసులో వున్న కలంకు మాత్రం తొలగించుకోలేకపోయింది. గోపాలకృష్ణుడు పెద్దబ్బాయి ఎలాగో వున్నాడు గనుక రెండో అబ్బాయికి రాముడిపేరు పెడతానని పరంధామయ్యగారు “రాంబాబు” నామక రథం చేశారు.

రాంబాబు ఆన్నప్రాశనకు కలం, పుస్తకాలు,

బంగారపు గొలుసు ముందుపెడితే వెళ్ళి బంగారపు గొలునే పట్టుకున్నాడు. తండ్రి “నే చెప్పలేదే! రాముడు రాజభోగం ఆనుభవిస్తాడని” అన్నాడు. కాని తల్లి ఇంకోరకంగా అర్థం చెప్పకుంది. “బంగారపు గొలుసు పట్టుకున్నాడు-దొంగ అవుతాడుగాబోలు. గోపీకి ఆన్నప్రాశనపుడు వాడువెళ్ళి కలం పుస్తకాలు పట్టుకొనే?” అనుకుంది. రాంబాబు జీవితాన్ని ఎలాగయినా ఓ నిర్ణీతమైన పరిధిలో వుంచి ఆకారాన్ని ఏర్పరచాలనుకుంది.

రాంబాబు పెరుగుతున్న కొద్దీ కల్లికి అతనిలో అమావాస్యనాడు జన్మించినందుకు లక్షణాలు కనిపించసాగాయి. గోపీ ఎవరిజోలికీ వెళ్ళేవాడు గాదు. పెంకిపట్టుపట్టి మారాంచేసేవాడూగాదు. రాముడలా కాదు. ప్రతిదానికీ పెంకి పట్టుపట్టి తనపట్టుదల నెగ్గేదాకా పూరుకోడు. ప్రతివాళ్ళ తోనూ కేవీలే. శాంతమ్మ “చిన్నతనంలే!” అని ఉపేక్షించి పూరుకోలేదు. భవిష్యత్ జీవితానికి ఇప్పట్నుంచీ చర్య తీసుకోకపోతే లాభం లేదనుకుంది.

పరంధామయ్య ఎప్పుడన్నా ఆఫీసు పనిమీద పూరువెళుతూ వుంటాడు. రాంబాబుకి తండ్రి పూళ్ళో లేకపోతే తనకి చెబ్బలకు కొరువలేదని తెలుసు. అంచేత అప్పుడుమాత్రం ఏమీ అల్లరి చెయ్యకుండా ఎంతో కష్టమీద కాలుచేతులు కట్టేసుకొని చివరికి కళ్ళనుగూడా కట్టేసుకుని బుద్ధభగవానునిలా ఎంతో బుద్ధిగా ఇంట్లో కూర్చుంటాడు; పెద్ద చదివేవాడిలా పుస్తకాలు ముందు వేసుకొని, ఇదంతా తనకై తనకు పుట్టింది గాదు. అమ్మ అన్నయ్య గోపీలా వుండకపోతే వెంటనే తిక్కపదిలిస్తుంది. పరంధామయ్య ఎప్పుడోగాని పూరు వెళ్ళేవారుకాదు. అంచేత ఈ అగ్నిపరీక్ష ఎప్పుడోగాని తటస్థించేదిగాదు. ఆయన పూళ్ళోవున్నప్పుడు శాంతమ్మ రాంబాబుని ఉపేక్షించి పూరుకొనేదిగాదుగానీ, భర్త కొట్ట

నిచ్చేవాడుగాడు. తండ్రి ఇంట్లోవుంటే ఇక రాంబాబు అల్లరిచెప్ప నలవిగానంతగా వుంటుంది. ఒక్కోసారి ఆయనకూ విసుగువుట్టేదిగాని మమకారం ఏమీ అననిచ్చేది కాదు. ఎంత గల్లంతు చేస్తున్నా రాంబాబంటే ఎంతో తండ్రికి ప్రత్యేకాభిమానం. అయినా సిక్కికొప్పడు తల్లి కొడుకుని దాడిస్తున్నా ఏమీ అడ్డుచెప్పే వాడుగాడు. భయంపుండాని ఆయనకూ తెలుసు.

గోపీ చాలా చురుకైనవాడే! మంచి తెలివి తేటలుగలవాడు. అయినా అబద్ధాలాడడంగాని, చిన్నయెత్తు విషయంలో ఇంకోరితో కలుగజేసుకోవడంగాని వాడిక్కొట్టడు. వాడి పెద్దమనిషి తరహా చూచి పరంధామయ్య లోలోన ఎంతో సంతోషించేవారు. గోపాలం నెంకండుఫారం చదువుతున్నాడు. రాంబాబు అయినో తరగతి రాంబాబు గోపాలానికన్న చురుకుదనంలోనూ, తెలివితేటల్లోనూ ఏమాత్రం తీసిపోడు. వాళ్ళిద్దరికీ ఒక్కటే తేడా! చేసినది తప్పువైనా సమస్థించుకొనేందుకు ఎలాటి అబద్ధాన్నైనా వీరు నిలా ఘంటాపడంగా చెప్పేస్తాడు రాంబాబు. గోపీకి అది చేతగాదు. “ఫీ! వీడి కసలు గుండెల్లేవు” అనుకుంటారు.

ఓరోజు తనేదో చేస్తే అమ్మ స్థంభానికి కట్టేసి కొట్టినందుకు ఏడుస్తూ కూర్చున్నాడు. గోపీ చూచి నవ్వాడు. తనకి కోపంవచ్చింది. ఏమిటి చేయడం? ఇంట్లో గనుక ఏమైనాచేస్తే అమ్మ ఇచ్చే ఇంకో వాయనానికి సిద్ధపడి వుండాలి. మధ్యాహ్నం పరంధామయ్య వచ్చాక రాముడి ప్రతాపం శాంతమృద్ధ్యారా విని “ఓరి వెధవా!” అని బుగ్గగిల్లి లోపలికి తీసికొళ్ళాడు.

భోజనాలయ్యాక, “రేపు నేను గుంటూరు వెళ్ళాలి. నాలుగురోజులవరకూ రాను. నీ దగ్గర ఆరవై రూపాయలున్నాయిగా” అన్నారు పరంధామయ్య భార్యతో. రాత్రి రాంబాబు నాన్న పూర్వోపాయనట్లు అల్లరిచేసినందుకు అమ్మ కొట్టి నట్లూ కలగన్నాడు.

ప్రాద్దున్నే పరంధామయ్య ప్రయాణమయ్యారు రాంబాబు “నేనూ పస్తా నాన్నా. అక్కడ పెద్దమృవుందిగా. అక్కడుంటాను” అని మారాం చేశాడు. పరంధామయ్య రాంబాబును చంకనెత్తు

కొని, “నాకు చాలా పనులున్నాయి నాన్నా” అన్నాడు.

“నువ్వు లేకపోతే అమ్మకొడుతుంది నాన్నా” అన్నాడు రాంబాబు.

“ఒవ్! అదిట్రా! నేచెపుతాగా అమ్మకి నిన్ను కొట్టవద్దని... ఏమేవ్! రాంబాబుని అస్సలు కొట్టకు” అన్నాడు.

శాంతమృ అందుకొని, “అలాగే” అంది, నిజానికి తనంటే రాంబాబులో ఏర్పడిన భావానికి మనస్సులో బాధపడిందిగూడాను. తల్లి రెండుచేతులూ చాపగానే రాకతప్పిలేదు రాంబాబుకి. అదివాడికి చిన్నతనంనుంచీ అనుభవంతో వచ్చిన అలవాటు. శాంతమృ యెత్తుకొని, “నువ్వల్లరి చెయ్యండిపోతే ఎందుక్కొడతానూ!” అంది పమిటచెంగుతో ముఖం తుడుస్తూ. పరంధామయ్య పరస్పరీసి ఓ రూపాయినిబళ్ళి కొడుకు చేలిలోపెట్టి “బాబుని కొట్టవుగా!” అంటూ వెళ్ళి వాకిట్లోవున్న రిక్త యెక్కాడు. చూపుమేరవరకూ రాంబాబు తల్లి చంకలోంచి తండ్రికొకమాంకమాస్తూనేవున్నాడు.

రాంబాబుకి వడిశంపట్టి భారంగా వున్నాడు. బడి ఏకవేయదానికి బాగా వంకదొరికిందని బాగా బాధపడుతున్నట్లు నటించాడు. శాంతమృగూడా వాణ్ణి బడికి వెళ్ళమని బలవంకం చెయ్యమాలేదు. రాంబాబు తండ్రి ఇచ్చిపోయిన రూపాయిని గురించి పెద్దపెద్దస్థాస్థు చేశాడు. కాని రాత్రి నిద్రపోయిలేచి చూచుకొనేసరికి తెలవారి, అది కాస్తా మాయమయింది. “అమ్మా! రూపాయమ్మా! జేబులో వుండాలి!” అన్నాడు ఖంగారుపనుతూ.

“నే తీసి దాచేలే!” అంది అమ్మ అతని ముఖం వంకన్నా మాడకుంటూ. రాంబాబు నోటికి టక్కున తాళం పడిపోయింది. పాపం! తను కోరిన కోరికలన్నీ నీళ్ళుగారిపోయాయి. నాన్న నాకిస్తే అమ్మతీసుకుంది. నాన్నరానీ అని మెదలకుండా పూరుకున్నాడుకాని రోజల్లా రూపాయి మీదనేవుంది మనసు. నా రూపాయి అమ్మ తీసుకోవడం అన్యాయంకాదు? రూపాయి ఆలోచనలతో రోజంతా హుసారుగాలేదు. శాంతమృ చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం రెండు రోజులూ రాంబుని కొట్టనేలేదు ఒక్కడెబ్బెన్నా! రూపాయి ధోరణిలోపడి అసలు గల్లంతుచెయ్యలేదుగూడా!

ఆ వేళ శుక్రవారం. అమృతదగ్గర్నించిరూపాయి ఎలాగయినా కాజెయ్యాలి. పడితే భారం యెక్కువగా వుంది. ముక్కురంధ్రాలు మూసుకుపోయి నోటితో గాలి సీల్పూల్పూస్తోంది. తలంతా బరువుగా వుంది గూడా! తనకంతా తగ్గిపోయినట్లు ఎక్కణ్ణోని ఓసిక తెచ్చుకొని ముఖం కడుక్కొని కాఫీత్రాగి, “బల్బోకి వెళ్తానమ్మా” అన్నాడు రాంబాబు. అతను వెళ్ళనప్పుడు వెళ్ళమనూలేదు. వెళ్తానన్నప్పుడు వెళ్ళద్దనడమెందుకు? “సరే. వెళ్లు.” అంది.

రాంబాబు తలక్రిందికి వంచుకుని “మరే! ఆమ్మా! పుస్తకాలకు ఇవ్వాలట. రూపాయి వట్టుకురమ్మన్నాడు ముప్పారు” అన్నాడు.

శాంతమ్మ ఏమీ మాట్లాడకుండా పెట్టితీసి పాడరుడబ్బోల్లోవున్న రూపాయిబిళ్ళ ఇచ్చింది. ఆసలు గల్లంతు చెయ్యనందుకు ప్రతిఫలంకూడా ఇచ్చింది ఓ పావలా “ఇది నువ్వనంచుకో” అని.

రాంబాబు పుస్తకాలసంచిలోనుకొని తనపాచిక పాఠనందుకు సంకోషిస్తూ గుమ్మందగ్గరదాకా వెళ్లి ఆక్కణ్ణుంచున్న గోపీని ఏడిపించాలని రూపాయి బిళ్ళను వైకెగరేసి ఇంకా ఏడిపించాలని “ఓరే అన్నయ్యా” అని గర్వంగా రూపాయిబిళ్ళ ఖంగున మోగించాడు.

గోపీకి వుండుమీద కారంరాచినట్లు గావుంది. గోపీకి అనుమానం వేసిందిగూడా రాంబాబు రూపాయి ఎక్కడైనా చెక్కేశాడేమనని. ఈ ఆలోచన తట్టగానే అమ్మవేపు రెండడుగులు వేసి “అయినా ఎక్కడైనా దొంగతనం చేస్తే నాకెందుకు చూపుతాడు? అమృతదగ్గరే ఏదో ఎత్తు వేసికాడేసివుంటాడు. ఇప్పుడెందుకు? సాయంత్రం రూపాయి ఖర్చుపెట్టింతువారత చెపుతావాడి పని!” అనుకొని తనూ పుస్తకాలు సర్దుకొని బల్బోకి వెళ్ళిపోయాడు.

మధ్యాహ్నం రాంబాబు ఇంటికిరాలేదు. గోపీవస్తే, శాంతమ్మ “తమ్ముడు రాలేదేమిరా? వెళ్ళేప్పుడు అటువేపు వెళ్లు” అంది. గోపీకి రాంబాబు తనచేలిలో చిక్కినట్టునిసింది. రాంబాబు మధ్యాహ్నం మూడున్నరగంటలకి ఇంటికిచ్చాడు.

“మధ్యాహ్నం రాలేదేంరా?” అంది శాంతమ్మ.

“మరే మాబల్లో ఎవరో అబ్బాయిని కేర్పిస్తూ పళ్ళూ, అసీ పంచిపెట్టారమ్మా అందుకునిరాలేదు. ఇక మధ్యాహ్నంనంచీ మాకు బడిలేదు!” అన్నాడు రాంబాబు.

గోపాలం సాయంత్రం బల్బోనించి ఇంటికి వచ్చేసరికి రాంబాబు ఇంటిముందు సిల్లలతో కోలి-కొమ్ముచ్చి ఆడుతున్నాడు. గోపీ గబగబా వాళ్ళమ్మదగ్గరికి వెళ్ళి “రాంబాబు ఇవ్వాలి బడికి వెళ్ళలేదులే! వాళ్లబల్లో వాళ్లని కనుక్కున్నాను” అన్నాడు.

“నిజంగానా?”

“నిజమమ్మా. నువ్వు రూపాయలిస్తూవుంటే వాడికి బడెందుకు?” అన్నాడు తనఅక్కనుసంతా వెళ్ళగ్రక్కతూ.

“వాడిముఖం వాడేం చేసుకుంటాడా! రూపాయి ఎలా మార్కాలోగూడా తెలియదు. అయినా కనుక్కుంటానుండు” అని శాంతమ్మ అక్కణ్ణించిలేది ఆడుకుంటావున్న రాంబాబును పిలిచింది.

అమ్మకేక వినగానే ఎందుకో రాంబాబు గుండెలు ఒక్కసారి గుభేలేమన్నాయి. ముచ్చె మటలూ పోనేకాయి. చలిజ్వరం వచ్చినట్లుగా వుంది. ఇంతసేపట్నుంచీ ఆటసందడిలో మరిచిపోయిన తలకాయనోప్పి ఇప్పుడు తెలుస్తోంది. అమ్మపిలుస్తోంది. ఎందుకు? తనివ్వాలిచేసిందంతా అమ్మకు తెలిసిందేమో? ఏంచెప్పాలి? ఆలోచన తెగడంలేదు. అమ్మరెండోపిలుపు. అప్రయత్నంగానే కాళ్లు రెండూ అమ్మవేపు లాక్కెడుతున్నాయి. ఆమె తన ఎదురుగుండా నిలబడి రెండు కళ్ళూ తన వేపే కేంద్రీకరించి ముఖంవేపు చూస్తోంది.

“ఇవ్వాలి బల్బోకి వెళ్ళేవా?”

“అఁ!”

“మరి లేదని చెప్పారుటగా?” అంది.

“ఎవరికి?”

“గోపీకి”

“ఇలారమ్మను ఎవరుచెప్పారో” అన్నాడు రాంబాబు గోపీని ఎలాగయినా డబాయింతు వచ్చునని.

“అరేగోపీ” అని విలిచింది శాంతమ్మ. గోపి గదిలోంచి బయటకు వచ్చాడు. “ఎవర్రా చెప్పింది నేను బల్లోకి వెళ్ళలేదని?” అన్నాడు రాంబాబు పెద్ద పెద్ద గ్రుడ్డుపెట్టి గోపివంక చూస్తూ.

“వెంక టేళ్ళయలు చెప్పాడు”

“ఏడిశాడు వాడొకసారి పెన్సిలెండిగి తే ఇవ్వ లేదని” తక్షణం వంక చూశాడు. శాంతమ్మ కళ్ళ తన మాటలు నమ్మిస్తే కనిపించాయి.

“రూపాయి మాష్టారి కిచ్చావా?” అంది శాంతమ్మ.

“ఓ!” అన్నాడు రాంబాబు

“ఇవ్వలేదటమ్మా” అన్నాడు గోపి

“నువ్వు చూశావేమిటి?” అన్నాడు రాంబాబు

“చూశేదుగాబట్టి అడుగుతున్నా నోయ్ ఏం చేశావని?”

“చూడని వాడివెండుకు చెప్పాలోయ్ మేష్టా ఏవ్వలేదని?”

“నే చూచారా!”

“ఏమిటి చూచింది?”

“ఏమిటా లాటరీలో నువ్వు రూపాయి కట్టలా?” అంటూ నిశ్చేష్టుడై నిలబడివున్న రాంబాబు జేబులో చెయ్యిపెట్టి వెలికి లాటరీ చీటీమొక్క తీసి వాళ్లమ్మకి చూపించాడు. “ఇదుగో. నే చెప్పేదంతా అబద్ధమనుకుంటావు. బడి ఎగేసి గుళ్ళో కూర్చుని గోళిలు ఆడుతుండగా వెంక టేళ్ళర్లు చూచాడట” అని చెప్పాడు. గోపి తెల్లముఖం వేశాడు. బిడ్డతా జ్వరం వచ్చినట్లయి పోతుంది.

“ఏరా వెధవా!” అని శాంతమ్మ రాంబాబు చెవులు పట్టుకొని లోపలికి తీసికెళ్ళింది. రాంబాబుకి ఏం చెప్పడానికి తోవలేదు. స్థంభానికి ఆనించి “గోపీ, తాడు పట్టుకురారా!” అంది గోపీకి అంతకంటే అవకాశం మరెప్పుడూ దొరకదు. గబగబా వెళ్ళి తాడు పట్టుకొచ్చాడు. శాంతమ్మ కొడుకుని స్థంభానికి కట్టివేసి చెండు మూడు దెబ్బలు కొట్టింది. రాంబాబు పెద్దగా ఏడుస్తూ “ఇంకెప్పుడూ చెయ్యనమ్మా!” అని తప్పు ఏమీ అనలేకపోయాడు. ఒకవేళు బ్రద్దలు తలకాయనోప్పి చేస్తోంది. ఆటల సందడిలో మర్చిపోయాడుగాని ఆ నోప్పి మధ్యాహ్నం

నుంచీ వుంది. ఏడుస్తూవుంటే గొడ్డలితో తల బ్రద్దలు కొడుకున్నట్లుగా వుంది. శాంతమ్మ కొట్టి “ఇలాగే వుండు. రాత్రికి నీకు అన్నం పెట్టేది లేదు” అని వెళ్ళిపోయి తనలో తనే యుఖించింది. చిన్నతనంనుంచీ తను రాంబాబు జీవితాన్ని గురించి శంకించిందంతా నిజమాకున్నట్లునిపించిందామెకు. రాంబాబు అమావాస్యనాడు జన్మించినందుకు జాతక ప్రకారం ఆహ్లాదే చిన్న చీలిక బయలుదేరింది. ఇలాగే చెడిపోతాడేమీ నని ఆమె మదనపడసాగింది. అలాగే గనక రాంబాబు అయిపోతే? ఇంకా చెయ్యవలసిందేమిటి? ఇంత చిన్నవయస్సులో ఎంత అబద్ధం ఎంత ధైర్యంగా చెప్పాడు? తానింతవరకూ తీసుకొంటున్న జాగ్రత్త చాణ్డేదన్నమాట. ఇకముందు ఇంకా తీవ్రమైన అప్రమత్తత వహించాలని నిర్ణయించుకుంది.

ఆమెకు అన్నం తిన బుడ్డివెయ్యలేదు. కొడుకు దిగులే ఎక్కువగా పీడింపసాగింది. కొంచెం సేపటివరకూ రాంబాబు ఏడుపు దినిపించింది గదిలోనుంచి. తరువాత మానేశాడు. రాంబాబుని లోపలపెట్టి తలుపేసి గుమ్మందగ్గరే మంచం వేసుకొని కొడుకు భవిష్యత్ జీవితాన్ని యెలా దిద్దుకురావాలో ఆలోచిస్తోంది. గోపీకి అన్నం పెట్టి తను వచ్చి రాంబాబు అన్నంకోసం ఏడుస్తాడేమోనని గుమ్మందగ్గరే కాచు కూర్చుంది కాని ఆ విధమైనదేమీ జరగలేదు. “తిక్క బాగా కుదరాలి. లేకపోలే మాట వినడని” మెదలకుండా వూరుకుంది. కన్నతల్లికి నిద్రపట్టలేదు. రాత్రి పదిగంటలకు రాంబాబు మూలుగు విని తలుపు తీసింది. రాంబాబు స్థంభానికి జేరేగిలబడి మూలుగుతున్నాడు. కట్టుదిట్టి చెయ్యిపట్టుకుంది. వళ్ళంతా కాలిపోతోంది. జ్వరం మంటలుగా వచ్చేసింది. రాంబాబు తోటకుర కాడల్ల వ్రేలాడిపోతున్నాడు.

ఉలికిఉలికి పడుతూ “అమ్మా నీకు దండం పెడతానమ్మా! ఇంకెప్పుడూ చెయ్యనమ్మా నన్ను కొట్టకమ్మా. మంచంమీద పండుకోబెట్టు” జారిపోతూ అంటున్నాడు.

శాంతమ్మ ఖంగారు పడింది. కొడుకును ఎత్తుకొని తీసికెళ్ళి మంచంమీద పండుకోపెట్టింది.

ఒళ్ళంతా భరించలేనంతి వేడిగావుంది. తను తాడుతో కొట్టినచోటల్లా వాతలు తేలివున్నాయి. ఆమె ఫలితం ఇంతగా వుంటుందనుకోలేదు.

గోపీని పిలిచి “సోమయాజులు గారంటికి వెళ్ళి వీధూతి పట్టుకురారా” అని పిలిచింది. సోమయాజులు రాంబాబు స్థితి విని స్వయంగావచ్చి వీధూతి మంత్రించి “ఫరవాలేదులేయ్య” అని చెప్పిపోయాడు.

తల్లి తను చేసిన పనికి తానే లెట్టుకోసాగింది. తనలో తనే కుమిలికుమిలి ఏడ్చింది. రాంబాబు “అమ్మా కొట్టకమ్మా, నీకుదండం పెడతానమ్మా” అంటూ చేతులెత్తి దండంపెడుతూ “నేవెయ్యనన్నానమ్మా! సోమయాజులు కొడుకు పెద్ద మోటారు సైకిలు వస్తుందని చెప్పాడు. రంగడు గూడా లాటరీవేస్తే నే నేకానమ్మా!... నీకు దణ్ణమమ్మా కొట్టకు.”

“అణాపెట్టి మరమరాలు కొన్నాను. నీకు జీడిపప్పుంటే ఇప్పుడుని బేడసికొన్నాను. ఇంటికి తెస్తే ఎందుకు ఖర్చుపెట్టానని కోప్పడతావని లెనేకానమ్మా! ఇంకా అణావుంది”

శాంతమ్మగుండె తరుక్కుపోయింది! “నాన్నా నే కొట్టకు నాన్నా! ఇటుచూడు. నేను... అమ్మని”, అంది.

“నీజంగానా అమ్మా - ఇక కొట్టవా! నువ్వు భలే మంచిదానివమ్మా-అయ్యగో మోటారు సైకిలు-బుగ్గ్ర...గ్ర... వెళ్లిపోతున్నా... గోపీ... ఎక్క... అమ్మ ఇకనన్ను కొట్టదుట!...”

“నాన్నా! ఏం మాటలివి?” అంది ఒత్తుగా వచ్చేపడుపు అపుకొంటూ.

“నాన్నకివెప్పు... నే మోటారు సైకిలెక్కి వెళ్లి పోయానని-అడుగో వచ్చేకాదునాన్న - హేయ్-నే వెళ్లిపోతున్నా!” ఇదే ధోరణి రాంబాబు.

శాంతమ్మకు భయం ఎక్కువైపోయింది. తన తప్ప తమింది తన ప్రాణాన్ని తీసుకొని కొడుకుని రక్షించమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించింది. రాంబాబు సంధి ప్రేలాపన విని ప్రక్కవాటాలో వుంటున్న

సావిత్రి వచ్చి “ఏవిటమ్మా వదినా?” అంది. శాంతమ్మకు పొంగివస్తున్న దుఃఖాన్నంతా సావిత్రిని కావలించుకొని ఏడ్చింది. “వదినా! నా బాబుని ఈ పాపిష్టి చేతులతో కొట్టి చీకటిగదిలోపెట్టాను” అంది.

“ఫరవాలేదులే! నువ్వు ఖంగారువడకు. దదు సుకున్నాడేమో. జ్వరం తీవ్రతలో అంటున్న మాటలేగాని ఏంఫరవాలేదు. సాయంత్రం ఇంటి ముందే ఆడుకొంటాడమ్మా” అంది.

పరంధామయ్యగారు పిల్లలకి కావలసినవన్నీ, ఆటవస్తువులూ, పళ్లూ అవి ఓ బుట్టలో పెట్టుకొని ప్రార్థున్నే బండి దిగాడు. రిక్షా ఎక్కి ఇంటికి వెళ్తున్న పరంధామయ్యగార్ని వెనుకనుంచి ఎవరో పిలుస్తున్నారు. రిక్షా ఆపించాడు. సోమయాజులు కొడుకు లాటరీ కంపెనీలో పనిచేసే ఆతను గబగబా వచ్చి రిక్షాలో కూర్చుని “పోనీ వోయ్ రిక్షా” అని “మీ అబ్బాయికి లాటరీలో సైకిలు వచ్చిందండీ! ఇవ్వాలే లాటరీ తీశారు. అది చెప్పడానికే బయలుదేరాను. మీకింకా తెలిదా?” అన్నాడు.

పరంధామయ్యగారు ఆశ్చర్యంగా “నీజంగానా! ఏ అబ్బాయికి?” అన్నారు.

“మీ చిన్న బ్బాయికండీ, రాంబాబుకి. నేనే వేయించాను లాటరీ- మీకు సైకిలు కావాలంటే సైకిలు, డబ్బు కావాలంటే డబ్బూ ఇస్తారు” అన్నాడు.

“మా రాంబాబుకేనా? త్వరగా పోనీవోయ్ రిక్షా” అని ఇల్లెప్పుడా అని చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఇంటికిచ్చేసరికి రాంబాబు ఒళ్లు తెలియని స్థితిలో వున్నాడు. బతికి బాగుంటే అడే పదివేలు ఆనుకొన్నారు పరంధామయ్యగారు. అమావాస్య ఆదివారనాడే ఫుట్టినా తన కడుపున చిమ్మపెట్టుకుండా తేలుకొంటే అడే చాలు ఆనుకొంది శాంతమ్మ.

మీరు ఏది నీతివర్తన అని నమ్మి ఆచరిస్తున్నారో, దానివల్ల మీ జీవితంలో బాధ లెక్కవయితే, బయటి ప్రపంచాన్ని నిందించకండా, మీ “నీతి” తప్పుడు రకానిది అని గ్రహించండి. — రాబర్ట్ లూయీ స్టీవెన్సన్.